

[Lenger]

fortsat have, ikke mindst af hensyn til muligheden for at fortryde senere, hvilket fru Hanne Andersen og fru Aase Olesen berørte på en meget fin måde, synes jeg.

Men hvis ministeren endelig vil lægge så stor vægt på den enkeltes frie valg, så er den første konsekvens heraf da i det mindste, at valget gøres reelt. Efter vores opfattelse er valget ikke reelt, fordi moderen eller forældrene er helt overladt til eksperternes vejledning, når de skal træffe deres beslutning, fordi oplysningerne om den hjælp, de kan få til at afbøde deres barns eventuelle handicap, er meget mangelfulde, og fordi forholdene for de handicappede fortsat lader meget tilbage at ønske.

Men netop fordi vi i så vidt omfang kan tilslutte os det menneskesyn, som ministeren lægger til grund for sin redegørelse, virker det så meget desto mere skuffende, at ministeren præcis dér, hvor menneskesynet skulle stå sin afgørende prøve, tilsyneladende selv har glemt, hvad det var, hun tog udgangspunkt i. Her tænker jeg på, at ministeren i diskussionen om, hvor grænsen skal sættes for forsøg med befrugtede æg, går videre end det udvalg, der skrev »Fremskridtets pris«. Hun vil nemlig ikke blot acceptere de forsøg, der kan forbedre selve teknikken – det ville dog i det mindste være en naturlig ting, hvis vi beslutter os for at acceptere reagensglas-teknikken – nej, ministeren vil også acceptere andre forsøg inden for en 14 dages periode og med en, synes jeg, meget upræcis ramme for, hvad det er for andre forsøg.

Lad nu være, at 14 dages perioden ikke kan begrundes i stort andet, end at det er den maksimale periode, vi i hvert fald her i landet i dag kan holde liv i et befrugtet æg, selv om det i sig selv er en betænkelig måde at fastsætte denne grænse på. Nej, værre er det, at accepten i sig selv af, at disse forsøg bliver lavet, indebærer en overmåde stor risiko for, at der fremover vil ske et løbende skred. For kan man acceptere det ene forsøg i sygdomsbekæmpelsens hellige navn, så kan man også acceptere det andet, og kan man acceptere 14 dage, så kan man også acceptere 21 dage eller 28 dage eller 30 dage. For mig at se er der ingen kvalitativ forskel, og på det punkt er vi uenige med ministeren.

Derimod er vi tilfredse med, at ministeren vil forbyde kloning af menneskelige individer, fremstilling af levende individer af men-

neskeligt og ikke-menneskeligt arvemateriale samt mosaikindivider. Det manglede også bare. Men vi er ikke tilfredse med ministerens begrundelse for dette forbud. Hun siger, at her udarter teknikken – det er den første af begrundelserne – og den anden er, at der ikke er noget bestemt medicinsk formål med anvendelsen af disse teknikker.

Men hvad, hvis der nu var? Eller hvad, hvis det nu viser sig om nogle år, at der godt kunne være nogle medicinske formål alligevel? Hvor står ministeren så, når hun har anvendt denne begrundelse? Det, der nemlig må være formålet med i det hele taget at beskæftige sig med de nye medicinske teknikker, er jo, at vi gerne skulle have fastlagt nogle principper, som kan holde mange år frem i tiden, men som samtidig er et bolværk mod, at udviklingen bare sejler deruda' med den besluttende myndighed, folketinget, halsende bagefter. På dette område svigter ministerens redegørelse efter vores opfattelse, for hun siger i virkeligheden god for alt, hvad der hidtil er foregået, og sætter endda kun nogle stopklodser op helt ude ved sidelinjen og så endda med en mulighed for, at de stopklodser kan flyttes igen, uden at der ændres ret meget af argumentationen, hvis det nu ud fra en medicinsk betragtning måtte blive nødvendigt at flytte stopklodserne. Forløbig kan stopklodserne demonstrere en smule handlekraft, for så vidt som det altså er handlekraft at forbyde noget, som slet ikke er teknisk muligt i dag.

På den baggrund er vores hidtidige advarsler mod udviklingens indre dynamik fortsat meget aktuelle. Vi har ikke antydnet, som ministeren skriver i redegørelsen – ganske vist uden adresse, men man har jo lov at føle sig truffet – at der sker en racehygiejne her i landet. Overhovedet ikke. Men vi har påstået, at hvis de besluttende myndigheder hele tiden kommer halsende bagefter, så vil vi få noget, der ligner racehygiejne, ad bagdøren, fordi den rendyrkede medicinske teknik i sin perfektionistiske udgave, som den ganske naturligt altid vil tilstræbe, som sin konsekvens indeholder racehygiejne.

Ministeren lægger i redegørelsen stor vægt på, at vi lytter til det, der er sagt i debatten, og jeg har lyttet med særlig stor interesse til det, der er sagt fra forskellige handicaporganisationers side. Det gør f.eks. et stort indtryk, når man hører formanden for Muskel-